

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Придніпровська державна академія будівництва
та архітектури

ПРО СТАН НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ПДАБА

(Доповідь на засіданні вченої ради 24.10.2023р.)

Війна, яку розв'язала російська федерація проти України, неминуче призвела до пошуку нових підходів щодо організації освітнього процесу та виховання молодого покоління. При цьому надзвичайної уваги потребує розвиток національно-патріотичного виховання, оскільки воно є важливим чинником національної безпеки і зміцнення держави. Національно-патріотичне виховання покликане сформувати в особистості високу патріотичну свідомість, відповідальну громадянську позицію, почуття любові до Батьківщини та готовність захищати національні інтереси, незалежність і територіальну цілісність України.

Патріотизм та національно-патріотичне виховання актуальні і для системи освіти, і для держави загалом. Основним інститутом, що забезпечує його реалізацію, є держава, але вагомий внесок у розвиток патріотичного виховання вносять освітяни, зокрема освітяни ЗВО. Патріотичне виховання важливе для зміцнення єдності та національної ідентичності, сприяє формуванню почуття належності до власної культури, мови, історії, традицій і національних цінностей, що в сучасних умовах має першочергову актуальність.

В умовах російської збройної агресії національно-патріотичне виховання потребує системного підходу до його реалізації та розвитку, матеріально-технічного забезпечення, нових підходів і методів роботи з молоддю.

Основні засади, пріоритети й завдання національно-патріотичного виховання молодого покоління визначені в Стратегії національно-патріотичного виховання та плані дій з її реалізації на 2020 – 2025 роки, Державній цільовій соціальній програмі національно-патріотичного виховання на період до 2025 року, Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України та заходах щодо її реалізації до 2025 року. Важливим кроком у комплексному врегулюванні на законодавчому рівні сфери національно-патріотичного виховання стало ухвалення у грудні 2022 року Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», який набрав чинності з 1 січня 2023 року. Імплементация цього закону покладена на заклади освіти і зокрема на ЗВО. Це важливий крок з боку держави щодо врегулювання на законодавчому рівні сфер національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання. Закон унормовує поняття національно-патріотичного і військово-патріотичного виховання як складників державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також уперше дає інструментарій сфері, яку досі в Україні системно не розвивали. До того ж, він створює підґрунтя для системного захисту національних інтересів України, зокрема, йдеться про повагу до Конституції, мови, історії, захисту громадянських прав і свобод. Закон закріплює поняття національно-патріотичного виховання як **наскрізного виховного процесу, спрямованого на утвердження української національної та громадянської ідентичності, формування оборонної свідомості на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, соціальної активності й відповідальності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, державної незалежності й територіальної цілісності України.**

З огляду на зміст поняття національно-патріотичного виховання його основними завданнями є:

- формування національної ідентичності та відповідальної громадянської позиції;
- виховання любові до Батьківщини;
- шанобливе ставлення до Конституції та законів України, державних символів і державної мови;
- популяризація історії, традицій, культури України, українськомовного культурного продукту;
- формування готовності до захисту національних інтересів і територіальної цілісності України;
- розвиток бережного ставлення до природних ресурсів, культурної спадщини України та інші.

На тлі російської збройної агресії національно-патріотичне виховання української молоді потребує системного підходу до його реалізації та розвитку, а також має перейти від загальних положень до практичних дій.

Щодо системного підходу, то в ПДАБА напрацьовано порядок реалізації виховної роботи у студентських групах, а саме всі заходи здійснюються через інститут кураторів, як адміністративну вертикаль (проректор – заступники деканів і заступники завідувачів кафедрами з виховної роботи – куратори) і паралельну їй структуру – студентське самоврядування (студком Академії – студкоми факультетів – студкоми академгруп – студкоми гуртожитків), з метою підвищення якості навчально-виховного процесу і національно-патріотичного, зокрема.

Наразі студентський контингент на всіх факультетах станом на 1 жовтня нараховує 4148 осіб. Наказом в.о. ректора (№91 від 5.10.23 р.) закріплено кураторів для 153 студентських груп (відповідно до Положення про інститут кураторства (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2021/09/Polozhennya-pro-instytut-kuratorstva..pdf>) малокомплектні групи об'єднуються в одну і закріплюються за одним куратором), тому наразі 90 (27% від всього НПП) викладачів задіяні в кураторській роботі. Науково-методичне та організаційне спрямування роботою кураторів здійснюють заступники деканів з виховної роботи. Варто зазначити, що цього року всі заступники деканів починаючи з квітня працювали на волонтерських засадах (без доплати) у зв'язку з критичним фінансовим станом академії. Жоден із заступників не відмовився від роботи, а навпаки в умовах воєнної невизначеності оперативно приймав рішення щодо студентів факультету. Користуючись нагодою від імені керівництва академію хочу подякувати кожному за небайдужість і патріотичне ставлення.

Відповідно до названого вище положення академічні інституції (проректор з навчально-виховної роботи, заступники деканів та музей академії, комісія з академічної доброчесності та ін.) напрацьовують план заходів щодо реалізації тих чи інших виховних заходів. Зокрема цього навчального року (як і попереднього) такий план напрацьовано (дякую всім заступникам деканів, хто вніс свої пропозиції, особливо заступнику декана економічного факультету В. Бабенко) та розміщено на сайті академії (<https://pgasa.dp.ua/wp->

content/uploads/2023/10/Plan-vyhovnyh-organizatsijnyh-prosvitnytskyh-ta-proforyentatsijnyh-zahodiv-na-2023-2024-n.r..pdf).

Зазначений план має розділ 5. **Патріотичне виховання та утвердження національної ідеї в умовах воєнного стану.**

Реалізація цих заходів передбачає участь нашої студентської молоді у таких патріотичних інвентах як то:

01.09.2022р. Освітнянське злагодження: «ми українці! ми незламні!» освітянське злагодження під гаслом «МИ УКРАЇНЦІ! МИ НЕЗЛАМНІ!», яке відбулося у ПДАБА. Захід відбувся в рамках всеукраїнського флеш-мобу, оголошеного МОН України «Повертаємось до навчання!». Цьогоріч академічна спільнота традиційно зустрічала своїх першокурсників на ганку академії «Зранку на ганку»

31.10.2022 р. Засідання студентського наукового гуртка «Клуб любителів українського кіно», на тему: «Україна. Повернення своєї історії». Студенти першого курсу проаналізували перші дві частини циклу «Україна. Повернення своєї історії»: розвінчання міфів та повернення українцям справжньої історії», ст. гр. ФІН-22 Андрющенко Аліна, Боднар Сергій, Король Вікторія, Навізінська Анастасія, ст.гр. ПД-22Шульгін Ілля, Богачов Антон, Остапчук Станіслав, Лузан Віктор, Багдасарян Арсен, ст.гр. МЕН-22 Поліщук Анастасія були активними учасниками цього патріотичного заходу.

09.11.2022р. Всеукраїнський радіодиктант національної єдності 2022. За ініціативи ректорату та організаційного сприяння каф. УДІД академічна громада ПДАБА – студентство, викладачі та співробітники Академії традиційно взяли участь у написанні Всеукраїнського радіодиктанту. Екзамен на національну свідомість та відчуття своєї ідентичності разом з сотнями тисяч українців, здали усі учасники від ПДАБА. Цього навчального року радіодиктант національної єдності заплановано на 27 жовтня запрошуємо всіх до участі.

22.11.2022р. Засідання Студентського наукового гуртка «Клуб любителів українського кіно», присвячено Дню пам'яті жертв Голодомору, яке пройшло під гаслом «Пам'ятаємо! Єднаємося! Переможемо!» (Активна участь у у флешмобі «Запали свічку пам'яті!»).

05-12.12.2022р. Акція до Дня Збройних Сил України «Зігрій воїна». Участь студентів та викладачів економічного факультету в акції «Зігрій воїна», метою якої був збір коштів на потреби Бахмутського напрямку та збір теплих речей у профкомі ПДАБА. Ціль: 5 000 ₴. Ціль виконано.

19.12.2022р. МИКОЛАЙ, МИКОЛАЙ, НЕ ЦУКЕРОК – МИРУ ДАЙ! День Святого Миколая у ПДАБА. Війна, яка несе руйнування, смерті і не жаліє ані дітей, ані дорослих. Була організована концерт-студією «Єднаймося» могутня концертна програма, яка відбулася у укритті №1. Активну участь у насиченій концертній програмі взяли студенти всіх факультетів. Цей день був оголошений ще й Днем відкритих дверей в академії. Кожен зміг випробувати себе в іграх, вікторинах, конкурсах, малюванні, дізнатися чимало нового про інженерні та архітектурно-будівельні професії.

30.01.2023р. Випуск магістрів буремного воєнного року. в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури відбувся

традиційний урочистий випуск магістрів. Випускники-магістри 2022 року долучились до потужного загону фахівців (понад 64 000), яких за славну 93-річну історію свого існування академія підготувала для будівельної галузі.

19.02.2023р. Про Лесю Українку та архітектурне обличчя Дніпра. Участь у флешмобі на підтримку спорудження пам'ятника Лесі Українки у Дніпрі, ініціатором встановлення якого виступили [Дніпропетровська обласна організація НСПУ](#) та міська [Просвіта](#). У флешмобі брали участь: голова Дніпропетровської обласної організації НСПУ Фідель Сухоніс та член спілки письменників, відомий краєзнавець Микола ЧАБАН і знімальна група медійного холдингу «НАШЕ МІСТО». Студенти, викладачі, керівники ПДАБА щиро ділилися захопленням творчістю геніальної української літературної особистості і думками щодо майбутнього пам'ятника ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

Лютий 2023р. Участь у проєкті: «Постаті українського відродження у творенні архітектурного обличчя Дніпра». Студентки економічного факультету, члени студради Омеліч Олександра та Кравченко Наталя взяли активну участь у спільному проєкті ПДАБА та ДОО НСПУ – співпраці в рамках науково-освітньої та публіцистичної платформи «Постаті українського відродження у творенні архітектурного обличчя Дніпра», яка передбачає ознайомлення студентів, професорсько-викладацького складу та широких верств населення із долею та життєвим шляхом діячів української культури, що залишили по собі пам'ять в архітектурних об'єктах Дніпра.

21.02.2023р. урочисте відзначення Міжнародного дня рідної мови. Студенти всіх факультетів долучилися до щорічного заходу організованого та проведеного спільними зусиллями кафедри УДІД, наукового гуртка «Простір слова», Студентського клубу ПДАБА та Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка в ПДАБА.

17.04.2023р. Всесвітній День творчості та інноваційної діяльності.

На святі були присутні студенти та працівники нашого вишу, сім'ї переселенців, які мешкають в гуртожитку академії та постійно отримують підтримку з боку керівництва ПДАБА. Про нові можливості отримання другої вищої освіти не лише для молоді, а й для людей, які мають бажання перекваліфікуватися і здобути одну з інженерно-будівельних спеціальностей, розповіла проректор з навчально-виховної роботи Галина ЄВССЄВА. Про важливу складову кожної людини – здатність творити, креативність, розповіла заступник декана економічного факультету Валентина БАБЕНКО. У заході взяли участь студентки: групи ЛОГ-20 - Олександра ОМЕЛИЧ, групи МЕН-20 - Наталя КРАВЧЕНКО, групи МІТ-22 - Вероніка СУВорова.

08.05. 2023р. До дня пам'яті та примирення. Серед керівників та працівників академії, що поклали квіти пам'яті до Пам'ятного знаку загиблим у роки Другої світової війни студентам і співробітникам навчального закладу.

18. 05.2023. День вишиванки – 2023. ВИШИВАНКА – ДУХОВНИЙ ДНК-КОД НАЦІЇ. Студенти, викладачі та співробітники економічного факультету стали учасниками свята, організованого проректором з навчально-виховної роботи ПДАБА Галиною ЄВССЄВОЮ. Учасники свята та учасники концертної програми, від дорослих – до найменшого – у вишиванках.

16.06.2023р. участь у конкурсі «Студентська весна – 2023». ПДАБА - у волонтерському творчому контрнаступі. Щорічний міський конкурс

«Студентська весна» в умовах війни набув нового, важливого для країни та кожного її громадянина, високого змісту. Захід було проведено, як волонтерський творчий контрнаступ, у якому всі вищі навчальні заклади Дніпра об'єдналися задля допомоги збройним силам України. Творча програма нашої академії розпочалась з промо відеоролика на тему: «Студенти та викладачі ПДАБА на передовій волонтерського фронту». Придніпровська державна академія будівництва та архітектури йшла у творчий контрнаступ під гаслом: «ПЕРЕМОЖЕМО! ВІДБУДУЄМО!». Диплом учасника у цій номінації було вручено представникам студради ПДАБА. (Загальну організацію та модерацію заходу від ПДАБА за дорученням ректорату здійснювала заст. декана Бабенко В. А.)

По особливому хочеться відзначити Цикл відкритих науково-популярних національно-патріотичних лекцій «Незламність української нації: історія та сьогодення». Протягом навчального року куратори всіх факультетів разом з академічними групами долучилися до запропонованих лекції цього циклу. Всього відбулося 14 заходів у першому семестрі навчального року та 13 лекцій, що відбулися у другому семестрі навчального року. До лекцій долучалися також декан, заступники декану, завідувачі та викладачі кафедр. Важливо зазначити, що основними спікерами стали не лише викладачі гуманітарних кафедр (УДІД, Філософії, які власне і стали ініціаторами проведення лекцій окресленого циклу), а й кафедри технічного напрямку, зокрема варто відзначити: «Іван Сірко – символ непереможного українського духу» лектор Валерія Ткачова, кафедра опалення і вентиляції (завідувач Адегов О. В.), «Слобода Половиця: в епіцентрі Дніпра» лектор Олександр Харлан (декан архітектурного факультету), «Історія розвитку заповідної справи в Україні: патріотичний аспект» (до Всесвітнього дня Землі) – проф. Яковишена Т.

Цього навчального року робота щодо проведення національно-патріотичних лекцій продовжується. Відтак у змішаному форматі як власне і весь навчальний процес. Щодо проведення цих лекцій – то це форма, яка дає змогу охочим долучитись до живого спілкування в аудиторії і тим, хто не може це зробити – може приєднатися онлайн. Перша лекція цього циклу відбулася 21 вересня за темою « Українська національна ідея – сутність, витoki та реалізація», лектор Г. П. Євсєєва.

Заплановано низку цікавих лекцій:

1. Міжнародний день дій до захисту клімату (проф. Яковишина Т.Ф.)
2. Всесвітній день ментального здоров'я (доц. Складановська М.Г.)
3. Писемна традиція української мови (доц. Мамчич І.П.)
4. До Всесвітнього Дня відповідальності. Дискусійна панель «Відповідальність українця - його крок до Перемоги» (доц. Бабенко В.А.)
5. Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця: історія та сьогодення (доц. Шаломов В.А.)
6. Зміни парадигми існування людства (за доповіддю Римського клубу) (доц. Гребінник Т.О.)
7. Українська мова в богослужбовій традиції (Рощина Ю.)
8. Культурні коди Олександра Довженка (доц. Богуславська Л.Г.)
9. Соціально-демографічна ситуація в Україні та її вплив на освіту (доц.

Савош Г.П.)

10. Дніпровські адреси Дмитра Яворницького (доц. Харлан О.В.)

Координує роботу відповідальний за роботу кураторів В.В. Білополий.

Однією з нових форм національно-патріотичного виховання в умовах війни є започаткування в березні 2022 року Указом Президента України загальнонаціональної щоденної хвилини мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України. Вшанування пам'яті загиблих у війні з російським агресором має бути невід'ємною складовою сучасного виховного процесу. Прошу звернути увагу всіх завідувачів на цю обставину і нагадати викладачам про необхідність вшановувати пам'ять загиблих під час занять (проговорити про ціну нашого життя, можливість навчатися в умовах війни).

Для національно-патріотичного виховання обов'язковим має бути обговорення поведінки під час повітряних тривог і правил безпеки в умовах воєнного стану. Як і минулого навчального року так і цього року в академії тривали тижні безпеки (Лекції для першокурсників «Вибухонебезпечні матеріали», «Радіаційна та хімічна безпека», «Кібербезпека») і цьому ми завдячуємо в першу чергу керівнику служби цивільної безпеки Гваджаїа Бежану Джуберовичу та кафедрі БЖД (завідувач А.С. Беліков).

Вирішення завдань національно-патріотичного виховання залежить від методів педагогічного впливу на свідомість і поведінку молоді. Виховний вплив засобами української мови як навчальної дисципліни в академії є максимальним, змістовно і структурно впливає з його специфіки, реалізуючи базові виховні функції та водночас зберігаючи основний лінгвістичний зміст. У цьому аспекті кафедра УДІД на чолі з завідувачем О. Ю. Баранник досягає досить значних успіхів. Занепокоєння викликає рівень володіння державною мовою НПП, оскільки спорадично виринають скарги здобувачів, надіслані через скриньку довіри. Хотіла б звернути увагу завідувачів кафедри на цей аспект національно-патріотичного впливу на студентів.

Вагомим складником національно-патріотичного виховання також є формування громадянської самосвідомості, що полягає визнанні своєї ролі й відповідальності в суспільстві, поваги до прав та свобод людини і громадянина, дотриманні законів і моральних норм. Національно-патріотичне виховання має сприяти розвитку демократії та правової держави, де права і свободи кожної людини захищені законом. Своєю чергою, розвиток громадянської самосвідомості сприяє формуванню активної громадянської позиції та патріотичної поведінки. У цьому аспекті можемо відзначити наших викладачів правових дисциплін, зокрема асистента кафедри ПУП Скачедуб Світлани Анатоліївни: **13.02.2023р.** лекція на тему **«Права людини та громадянина у контексті прав та обов'язків держав в умовах війни»**, у циклі відкритих науково-популярних лекцій **«Незламність української нації: історія та сьогодення»**. Вже цього навчального року відбулося кілька заходів на утвердження правових знань здобувачів: 28 вересня відбулася зустріч з головним державним інспектором Державної служби з питань праці Дніпропетровської обл.. Усачовим Валентином Віталійовичем з дискусією про можливість студентів працевлаштування під час війни. 19 жовтня, у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури вже третій рік

поспіль відзначається Всеукраїнський День відповідальності. Цей день, як державне свято України, починаючи з 2021 року, відзначається щороку 19 жовтня у день народження видатного українця Богдана Гаврилишина, автора «Декларації відповідальності людини». Метою відзначення є якісне перетворення українського суспільства у контексті розуміння та підвищення рівня відповідальності, а також вшанування пам'яті великого українця

Цьогоріч «День відповідальності у ПДАБА» було проведено у форматі спільного засідання наукових гуртків кафедри УДІД, зокрема: «Простір слова» (кер. гуртка – доцент кафедри Богуславська Л. Г.) та «Інтелектуальний хакатон» (кер. гуртка доц. Бабенко В. А.), «Клуб українського кіно» (кер. гуртка – ст. викл. Волкова С. П.) та «Твоє: українознавчі студії» (кер. гуртка – доц. Мамчич І. П.).

Виступ проректора з навчально-виховної роботи, д. н. з держ. управ., проф. Галини ЄВСЄЄВОЇ щодо важливості розуміння кожним українцем власної відповідальності за всі дії та вчинки під час війни, як свого внеску у загальну Перемогу, дали імпульс до обговорення учасникам – студентам та викладачам економічного та архітектурного факультетів.

Заступник декана економічного факультету Валентина БАБЕНКО розказала про історію свята, доц. Лариса БОГУСЛАВСЬКА познайомила присутніх з надзвичайно цікавими фактами біографії видатного українця Богдана Гаврилишина, який працюючи на світовому рівні як член Наглядової ради Міжнародної академії мистецтва та науки, ще на початку 2010-х дійшов висновку, що однією з передумов виконання Загальної декларації прав людини, прийнятої Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році, є усвідомлення та прийняття кожним членом суспільства також й індивідуальної відповідальності на всіх рівнях.

«Декларація відповідальності людини», яку професор Гаврилишин створив у 2014 році, став темою для обговорення панельної дискусії. У 15 пунктах Декларації Б. Гаврилишин відобразив різні рівні відповідальності, від особистої до відповідальності на рівні країни та світу, сподіваючись, що вони можуть стати дороговказами до більш демократичного, інклюзивного та ефективного суспільства, дійсно захоплюють та спонукають до дії. Студенти-доповідачі розглянули різні аспекти відповідальності, але з одної принципової позиції: «Відповідальність українця – його крок до Перемоги».

Зацікавленість присутніх викликав виступ доц. каф. УДІД Інни Мамчич про свідоме та відповідальне ставлення кожного українця до рідної мови, історії, культури. До обговорення доєдналися студенти з виступами на теми: «Вчитися сумлінно – моя відповідальність та мій крок до Перемоги» (Ілля Бугай, гр. УМЛ-23); «Свідоме вивчення історії – моя відповідальність перед майбутніми поколіннями» (Анатолій Головченко, гр. УМЛ-23); «Спілкування українською: відповідальність свідомої людини перед Україною та її майбутнім» (Єлізавета Ніщенко, гр. ДС-23); «Рідна мова – моя зброя та відповідальність за національну безпеку та ідентифікацію українців» (Поліна Кіцелюк, гр. УМЛ-23);

Не менш актуальними для всіх та кожного стало обговорення свідомого та відповідального ставлення до суспільства, до країни, до майбутніх поколінь: «Соціальна відповідальність бізнесу під час війни – наш крок до Перемоги»

(Ксенія Зуєнко, гр. МАГ-23); «Свідоме ставлення до довкілля – мій обов'язок та відповідальність за існування світу» (Єва Храмова, гр. УМЛ-23); «Чесне ставлення до себе та своїх недоліків – моя відповідальність за саморозвиток» (Дар'я Серєда, гр. УМЛ-23); «Моє бажання бути вільною людиною – це особиста відповідальність за підтримку ЗСУ» (Євеліна Кожевнікова, гр. УМЛ-23);

У заході взяли активну участь студенти економічного факультету, групи МАГ-23, ФІН-23; ОО-23; (куратор Морозова Є. П.), гр. ОО-22 (куратор Свічкарь Н. М.), та архітектурного факультету гр. УМЛ-23, КЕР-23 (куратор Волкова С. П.), гр. ДС-23, викладачі кафедр економічного та архітектурного факультетів.

Виховання патріотичної поведінки передбачає вчинки, що відповідають патріотичним цінностям і допомагають зберегти та зміцнити національну ідентичність. Наразі це - волонтерська діяльність із підтримки захисників на фронті: викладачі та співробітники факультету ІТтаМІ спільно зі студентами, долучилися до постійної волонтерської допомоги у співпраці з різними об'єднаннями: шелтер у Волоському, ГО ПО «Оріяна», ГО БФ «Чужих дітей не буває» тощо. Зібрали кошти на потреби травматологічного відділення лікарні імені Мечнікова, а саме ВАК апарати та розхідні матеріали до них. Разом з іншими волонтерами було знайдено, закуплене та передано лікарні 8 ВАК апаратів, а на залишкові кошти здійснена закупівля необхідних ліків. Студент кафедри «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» Кирило Лупачов займався вивозом людей з територій військових дій. Всі факультети здійснювали допомогу збором продуктів, ліків, одягу, коштів обладнання, їжі, плетіння сіток тощо для різноманітних потреб, як централізовано з волонтерськими організаціями, так і окремо, особисто. Продовжуємо робити це і зараз у необхідний для країни час. Важливим на наш погляд є навчання наших здобувачів на військовій кафедрі УДУНТ- зустріч з полковником заступником завідувача кафедри військової підготовки Вишневським Андрієм Васильовичем (28 вересня та 19 жовтня) дала змогу ознайомитися з перевагами навчання на військовій кафедрі.

У процесі національно-патріотичного виховання також потрібно говорити про інфомедійну грамотність та формування навичок критичного мислення. Сучасна молодь жодного дня не обходиться без гаджетів, тому у виховному процесі варто акцентувати на інформаційній гігієні, кібербезпеці, протидії дезінформації й боротьбі з ворогом на інформаційному фронті. Викладачі, куратори мають навчити молодих українців орієнтуванню в інформаційному просторі, виборі достовірних джерел інформації та базовим навичкам протистоянню ворожій пропаганді. З цією метою уже у цьому навчальному році було організовану 28 вересня в залі засідань Вченої ради академії, відбувся важливий захід, присвячений актуальній темі – кібербезпеці. Ця подія була організована спеціально для студентів першого курсу з метою ознайомлення їх із значенням захисту інформації та комп'ютерних систем у сучасному світі. Кібербезпека розроблена як галузь інформаційної безпеки, яка включає в себе різноманітні заходи та технології для захисту від різних кібернетичних загроз. Серед них – хакерські атаки, віруси, шпигунське програмне забезпечення та інші досить небезпечні ситуації. Методом кібербезпеки є забезпечення конфіденційності, цілості та доступності інформації та комп'ютерних ресурсів.

На заході, організованому для студентів, були представлені важливі аспекти кібербезпеки, та надано поради щодо того, як захистити власну інформацію та слідкувати за найкращими практиками в цій галузі. Ця ініціатива сприяє підвищенню обізнаності молодого покоління щодо кібербезпеки, що є винятковим результатом у сучасному цифровому світі. Ми також хочемо відзначити старост груп за відмінну організацію та активну участь у підготовці та проведенні цього заходу. Їхні зусилля заслуговують на велику похвалу, оскільки вони сприяють розвитку свідомості щодо кібербезпеки серед молодого покоління.

Робота по кібербезпеці є системною в ПДАБА. Минулого н.р.**20.03.2023 р.** За ініціативи доц. каф. ДЕНОМ Свічкач Н. М. в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури (м. Дніпро) відбулась **Міжвузівська антифейкова гра «НотаЄнота»**. Фахівець проєкту «НотаЄнота» та авторка цього актуального напрямку боротьби з фейками Альона Романюк. **Модераторка заходу – Наталя Свічкач**, заст. зав. каф. девелопменту нерухомості, обліку та маркетингу. Студенти економічного та будівельного факультетів вчилися проявляти кмітливість, допитливість, критичне мислення. Гостями ПДАБА стали студенти інших ЗВО: Київський національний університет імені Тараса Шевченка та Києво-Могилянської академії.

Важливим компонентом національної ідентичності є український спорт. Розвиток спорту та досягнення спортсменів на міжнародній арені формують позитивний імідж і престиж України у світі. Популяризація здорового способу життя, виховання відповідального ставлення до свого здоров'я, участь у спортивних заходах також є складовими національно-патріотичного виховання, що потребують залучення більшої кількості молоді. Кафедра фізкультури (Шиян В. М.) активно працюють, але ми очікуємо більш потужної організації заходів, можливо спільних студентсько-викладацьких.

Крім цього, національно-патріотичне виховання має формувати моральні й етичні цінності. Воно сприяє розвитку високих стандартів поведінки, доброзичливих взаємин із людьми, виховує шанобливе ставлення до старших, повагу до інших. Усе це формує особистість, яка має високу духовну культуру, етичні принципи та цінності, що сприяє розвитку суспільства та держави загалом. У цьому аспекті наші студенти є прямим віддзеркаленням нас самих, тому виховуючи студентів щохвилини у взаємодії з ними пам'ятаймо, що ми є образом для наслідування.

Серед наставників нашої студентської молоді є ті, яким хочеться уклінно подякувати за небайдужість і відданість у ставленні до студентів (наказ про заохочення кураторів №570 від 19.10 23).

Висновки. Російська збройна агресія актуалізувала потребу в перегляді підходів до національно-патріотичного виховання молодого покоління студентської молоді. Патріотичні почуття і гордість за власну країну мають прищеплюватися студентам впродовж викладання кожної навчальної дисципліни. Національна ідентичність, свідомо громадянська позиція, відповідальність за долю своєї країни – це те, що формується в процесі національно-патріотичного виховання через мову, історію, цінності й традиції. Тому сьогодні виховання громадянина-патріота України має бути пріоритетним завданням на всіх рівнях від викладача до ректора, від охоронця до працівника

будь-якого відділу адже від нього залежить національна безпека та майбутній розвиток вільної, згуртованої та успішної української нації.

Щиро дякую! Слава Україні!

Проректор
з навчально-виховної роботи

Галина ЄВСЄЄВА